

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Конфліктологія»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	«Менеджмент»
Тривалість викладання	12 чверть
Заняття:	5 години на тиждень
Лекції	3 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «Дніпровська політехніка»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Конфліктологія»_Усатенко О.В.

Інформація про викладачів:

Усатенко Олександр Васильович (лекції та практичні), доцент, кандидат технічних наук

Персональна сторінка: https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Usatenko/

E-mail: usatenko.o.v@nmu.one
--

1. Анотація до курсу

Слухачі курсу «Конфліктологія» познайомляться з основами конфліктології: характеристикою конфліктів, причинами їх виникнення, стадіями розвитку, формами прояву а також з технологіями управління конфліктами, вибором оптимальних способів і методів вирішення конфліктних ситуацій, роллю керівника в профілактиці конфліктів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Конфліктологія» - формування у студентів конфліктологічної компетентності, яка сприяє ефективному управлінню конфліктами в організаціях.

Завдання курсу:

- формування понятійного апарату на основі теоретичного вивчення дисципліни;
- формування умінь і навичок аналізу і прогнозування конфліктологічних аспектів професійної діяльності;
- набуття практичних навичок і умінь поведінки в конфліктних ситуаціях, а також оцінки, прогнозування, профілактики конфліктів і способів їх вирішення та управління ними.

3. Результати навчання:

Після вивчення цієї дисципліни ви зможете:

- володіти термінологічним апаратом з конфліктології;
- діагностувати основні типи конфліктів, описувати та пояснювати їх специфіку;
- ідентифікувати основні структурні елементи конфлікту і оцінювати його динаміку;
- вміти управляти конфліктом, а саме: прогнозувати конфлікт, попереджувати або стимулювати конфлікт, регулювати конфлікт та його вирішувати;
- вміти діагностувати і встановлювати причини внутрішньоособистісних конфліктів та ефективно їх вирішувати;
- вміти використовувати психологічні інструменти для ефективного вирішення конфліктів
- використовувати альтернативні неформальні способи вирішення конфліктів;
- демонструвати асертивну поведінку в конфлікті.

4. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
Тема 1. Предмет конфліктології як науки	Лекція	Силабус Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Конфлікти як невід'ємна частина суспільного життя		
Історія становлення конфліктології		
Предмет, об'єкт, цілі і завдання конфліктології як науки		
Методи дослідження в конфліктології		
Тема 2. Природа конфлікту	Лекція	Силабус Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Поняття конфлікту та визначення його суті		
Підходи до оцінки конфліктів, які історично склалися в науці і суспільній свідомості в XX–XXI ст. Функції і межі конфліктів		
Причини конфліктів в організації		
Класифікація конфліктів в організації		
Ситуаційна вправа по темі 2	Практичне заняття	Ситуаційні вправи «Конфліктологія»

Тема 3. Структура і процес розвитку конфлікту	Лекція	Силабус Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Описові моделі структури конфлікту		
Основні стадії, етапи, механізми конфлікту та його динаміка		
Теорія психологічних механізмів виникнення конфліктів		
Ситуаційна вправа по темі 3	Практичне заняття	Ситуаційні вправи «Конфліктологія»
Тема 4. Управління конфліктами в організації	Лекція	Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Філософія управління конфліктами		
Методи збору соціальної інформації		
Методика аналізу конфлікту		
Методи вирішення конфліктів в організації		
Зміст процесу управління конфліктами в організації		
Ситуаційна вправа по темі 4	Практичне заняття	Ситуаційні вправи «Конфліктологія»
Тема 5. Вертикальні конфлікти в організації	Лекція	Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Причини конфліктів «керівник - підлеглий»		
Попередження конфліктів «по вертикалі»		
Урахування індивідуально-психологічних характеристик особистості працівників для зниження рівня їх конфліктогенності в діаді «керівник-підлеглий»		
Ситуаційна вправа по темі 5	Практичне заняття	Ситуаційні вправи «Конфліктологія»
Тема 6. Внутрішньоособистісний конфлікт	Лекція	Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Поняття внутрішньоособистісного конфлікту		
Основні концепції внутрішньоособистісного конфлікту		
Види внутрішньоособистісних конфліктів		
Причини внутрішньоособистісних конфліктів		
Наслідки внутрішньоособистісних конфліктів		
Вирішення внутрішньоособистісних конфліктів та їх профілактика		
Тема 7. Психологічний аспект управління конфліктами	Лекція	Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Аналіз психологічних характеристик конфлікту		
Кращі практики ефективного і поважного спілкування в конфлікті		
Рекомендації щодо управління емоціями в конфлікті		
Ситуаційна вправа по темі 7	Практичне заняття	Ситуаційні вправи «Конфліктологія»
Тема 8. Участь третьої сторони у вирішенні конфліктів	Лекція	Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Альтернативні неформальні способи вирішення конфліктів		
Медіація - конструктивне вирішення конфліктів		
Моделі діяльності керівника з врегулювання конфліктів		
Ситуаційна вправа по темі 8	Практичне заняття	Ситуаційні вправи «Конфліктологія»
Тема 9. Асертивна поведінка як інструмент запобігання конфліктам	Лекція	Презентація Навчальні матеріали на платформі Moodle
Поняття асертивності		

Стили поведінки особистості		https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4114
Модель асертивної поведінки Мануеля Сміта		
Асертивна поведінка в конфлікті		
Ситуаційна вправа по темі 9	Практичне заняття	Ситуаційні вправи «Конфліктологія»
Підведення підсумків роботи, оголошення оцінок		Тести

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим Інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до платформ Teams та Moodle Microsoft Office 365.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з:

- успішності за виконання ситуаційних вправ/кейсів: оцінюється максимально у 70 балів (7 завдань × 10 балів/завдання);
- успішності за поточне тестування: оцінюється максимально у 30 балів (1 тестування: 20 тестів × 1,5 бали/тест;).

Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо	Денна форма навчання Диференційований залік відбувається у формі письмового роботи, білети являють 40 тестових запитань (оцінюється у 100 балів).
------------------------------------	--

здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Кожний тест з чотирма варіантами відповідей має одну правильну відповідь, яка оцінюється у 2,5 бали. Максимальна кількість балів за залік: 100 балів.
Практичні заняття	Ділові/рольові ігри, виконання ситуаційних вправ/кейсів, інших вправ. Максимально оцінюються у 70 балів (7 завдань × 10 балів/завдання).
Лекції	Поточне тестування. Максимально оцінюються у 30 балів (1 тестування: 20 тестів × 1,5 бали/тест).

Заочна форма навчання

Диференційований залік відбувається у формі письмової роботи, білети являють 40 тестових запитань (оцінюється у 100 балів).

Кожний тест з чотирма варіантами відповідей має одну правильну відповідь, яка оцінюється у 2,5 бали.

Максимальна кількість балів за залік: 100 балів.

Допуском до виконання залікової роботи є виконана і зарахована контрольна робота. Студент може не виконувати контрольну роботу, але тоді з результату тестування знімається 15 балів.

6.3. Критерії оцінювання ситуаційних вправ (кейсів)

За розв'язання кейсу можна отримати максимальну 8 балів, додавши такі складові:

3 бали - ідентифіковано проблему, якій присвячено кейс;

2 бали - описано проблему (пояснена її сутність, негативні наслідки);

2 бали - наведено аргументи, на які можна посперитися під час вирішення проблеми;

3 бали - зроблено висновок та знайдено рішення проблеми кейсу на основі змістовних аргументів, пов'язаних із посиланням на отримані теоретичні знання.

6.4. Критерії оцінювання поточного тестування

Теоретична складова поточної роботи передбачає одне тестування за чверть, білети являють 20 тестових запитань (оцінюється у 30 балів).

Кожний тест з чотирма варіантами відповідей має одну правильну відповідь, яка оцінюється у 1,5 бали. Студент має можливість за тестування набрати максимальну 30 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

<https://www.facebook.com/ManagementDepartmentOfNTU> Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри менеджменту у Facebook.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) і беруть активну участь у обговоренні питань по темі занять отримують додатково **4 бали** до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Ресурси і література

Основна література

1. Конфліктологія: навч. посіб. / Оксана Титаренко, Дмитро Титаренко. – К : Дакор, 2021. – 212 с.
2. Конфліктологія: навч. посіб. / В.С. Петренко. – Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
3. Конфліктологія : навчальний посібник / Г. В. Гребеньков, І. І. Ковальова, Ю. М. Красноносів та ін.; за ред. Г. В. Гребенькова. - Львів : Магнолія, 2017. - 228 с.

Допоміжна література

1. Соціальна конфліктологія: підручник / Л.Й. Гуменюк. – Львів : ЛДУВС, 2015. – 564 с.

2. Луцишин, Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник / Г.І. Луцишин. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. - 197 с.
3. Конфліктологія: Практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. М. Дученко, О. А. Шевчук. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 88 с.
4. Усатенко О.В. Деякі питання регулювання трудових відносин між роботодавцями і працівниками в умовах воєнного стану / О.В. Усатенко, О.О. Іванова // Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Умань, 25 листопада 2022 р.) Ч. 2. Умань : ЦФЕНД, 2022. - С. 48-49.
5. Усатенко О.В. Управління виробничою поведінкою персоналу промислового підприємства / О.В. Усатенко, О.Г., Грошелева // Схід: аналітично-інформаційний журнал, №3(129) – Донецьк, 2014. – С. 122 – 125.